

UZASADNIENIE

P. M., K. P., K. S., Z. W., P. B. (1), K. K. - funkcjonariusze Straży Miejskiej w S. zostali oskarżeni o szereg przestępstw dotyczących przekroczenia swoich uprawnień w zakresie nakładania mandatu karnego za wykroczenie z art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym w zw. z art. 97 kw poprzez nakładanie mandatów karnych na osoby, które nie wskazały osoby kierującej pojazdem. Akt oskarżenia obejmował numerycznie wskazanych 515 zarzutów z art. 231§1kk.

Sąd Rejonowy w Świebodzinie VI Zamiejscowy Wydział Karny w Sulechowie po rozpoznaniu sprawy wyrokiem z dnia 30 września 2013 roku oskarżonego P. M. uniewinnił od popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w punktach 1-3,5-41,43-88,90-91,93-94,97-109,111-113,115-127,131-133,135-143,145-146,148-150,152-155,158,160-161,163,166-171,173-174,176, 178, 181, 275-276.

Na podstawie art. 66§ 1kk i art. 67§1kk warunkowo umorzył postępowanie karne przeciwko oskarżonemu P. M. na okres 2 lat próby odnośnie czynów opisanych w punktach: 4, 42,89,92,95,96,110,114,128-130,134,144,147,151,156, 157, 159, 162, 164, 165, 172, 175, 177, 179, 180, 182-274.

Oskarżoną K. P. uniewinnił od popełnienia zarzucanych jej czynów opisanych w punktach: 277-282, 284-285,287-292, 294-295, 301.

Na podstawie art. 66§ 1kk i art. 67§1kk warunkowo umorzył postępowanie karne przeciwko oskarżonej K. P. na okres 2 lat próby odnośnie czynów opisanych w punktach: 283, 286, 293, 296-300, 302-324.

Oskarżoną K. S. uniewinnił od popełnienia zarzucanych jej czynów opisanych w punktach: 277-282, 284-285, 287-292, 294-295,301.

Na podstawie art. 66§ 1kk i art. 67§1kk warunkowo umorzył postępowanie karne przeciwko oskarżonej K. S. na okres 2 lat próby odnośnie czynów opisanych w punktach:326,328, 331, 337-343.

Oskarżonego Z. W. uniewinnił od popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w punktach: 344-360, 362-363, 369-371, 374, 376, 428.

Na podstawie art. 66§ 1kk i art. 67§1kk warunkowo umorzył postępowanie karne przeciwko oskarżonemu Z. W. na okres 2 lat próby odnośnie czynów opisanych w punktach:361, 364-368, 372-373, 375, 377-427, 429-430.

Oskarżonego P. B. (1) uniewinnił od popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w punktach: 431-436, 438, 439, 441-444, 448, 455, 479.

Na podstawie art. 66§ 1kk i art. 67§1kk warunkowo umorzył postępowanie karne przeciwko oskarżonemu P. B. (1) na okres 2 lat próby odnośnie czynów opisanych w punktach:

437, 440, 445-447, 449-454, 456-478.

Oskarżonego K. K. uniewinnił od popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w punktach: 481, 483, 485, 486, 491-496.

Na podstawie art. 66§ 1kk i art. 67§1kk warunkowo umorzył postępowanie karne przeciwko oskarżonemu K. K. na okres 2 lat próby odnośnie czynów opisanych w punktach:480, 482, 484, 487-490, 497-513.

Na podstawie art. 67§3kk w zw. z art. 37 pkt 7 kk orzekł od oskarżonego świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości 5000 zł od P. M., a od K. P., K. S., Z. W., P. B. (1) i K. K. po 2000 zł.

Kosztami procesu w części uniewinniającej obciążył Skarb Państwa.

Zasądził od wszystkich oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa pozostałe koszty sądowe w równych częściach oraz wymierzył wszystkim oskarżonym opłaty w wysokości po 100 złotych.

Z rozstrzygnięciem tym nie zgodził się oskarżyciel publiczny zaskarżając wyrok w całości odnośnie oskarżonych : P. M., K. P., K. S., P. B. (1), K. K. oraz Z. W. zarzucił:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych przez Sąd I Instancji za podstawą wydanego w tej sprawie odnośnie oskarżonych: P. M., K. P., K. S., P. B. (1), K. K. oraz Z. W. orzeczenia dotyczącego uniewinnienia ich od części zarzuconych im czynów zabronionych, podczas gdy prawidłowa analiza zgromadzonego w tej sprawie materiału dowodowego oraz właściwa interpretacja obowiązującego w czasie dokonania zarzuconych tym oskarżonym czynów zabronionych stanu prawnego prowadzi w tym zakresie do wniosku przeciwnego, że oskarżeni w tej sprawie zrealizowali ustawowe znamiona zarzuconych im występów z art. 231 § 1 k.k.;
- obrazę przepisu prawa materialnego art. 66 § 1 k.k., a polegającą na mylnym przyjęciu przez Sąd I Instancji, że wina i społeczna szkodliwość czynów przypisanych oskarżonym w tej sprawie: P. M., K. P., K. S., P. B. (2), K. K. oraz Z. W. nie jest znaczna, podczas, gdy rodzaj tych czynów zabronionych, okoliczności ich dokonania oraz nagminność ich popełniania prowadzą w tym względzie do wniosku przeciwnego;
- obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia jakie wydane zostało w tej sprawie - art. 4, 7 i 424 § 1 i 2 k.p.k. - przez nienależyte odniesienie się do wszystkich dowodów ujawnionych w toku postępowania w szczególności przez mało wnikliwą i jednostronną ocenę wyjaśnień złożonych przez oskarżonych w tej sprawie, jak również zeznań złożonych przez przesłuchanych na etapie przewodu sądowego świadków, poprzestanie na krótkiej i ogólnikowej ocenie zgromadzonych dowodów, co w konsekwencji uniemożliwiło dokonanie całościowej i obiektywnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego.

Stawiając powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy odnośnie oskarżonych: P. M., K. P., K. S., P. B. (2), K. K. oraz Z. W. do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodził się również obrońca oskarżonych K. P. i K. S. zaskarżając powyższy wyrok w części, tj. w pkt IV i VI na korzyść tych oskarżonych zarzucił:

- obrazę przepisów postępowania, mających wpływ na treść wyroku, w szczególności art. 424§ 1kpk w zw. z art. 4 i 7 kpk, polegająca na braku wskazania w uzasadnieniu kompleksowej oceny zebranego materiału dowodowego i niedostatecznym uzasadnieniu stanowiska Sądu oraz złamaniu zasady obiektywizmu nakazującej uwzględnienie okoliczności także na korzyść oskarżonych i swobodnej oceny dowodów, a w szczególności poprzez:

oparcie wyroku przede wszystkim na wybiórczej interpretacji postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29.06.2010r., w sprawie I KZP 8/10, w sytuacji gdy przedmiotowe orzeczenie nie dotyczy kwestii uprawnień straży gminnych (miejskich) do nakładania mandatów karnych, przy jednoczesnym pominięciu przez Sąd I instancji podstaw prawnych uprawnień straży gminnych (miejskich) do nakładania mandatów karnych za wykroczenie z art. 78 ust. 4 p.r.d. w zw. z art. 97 k.w.;

ustalenie, że oskarżone K. P. oraz K. S. swoim działaniem wypełniły znamiona strony podmiotowej czynu zabronionego (umyślność), w szczególności, że oskarżone były świadome tego, że nie są uprawnione do karania mandatami karnymi za wykroczenia z art. 78 ust. 4 prd. w zw. z art. 97 k.w., przy jednoczesnym pominięciu wyjaśnień obu oskarżonych, z których wynika, iż były one przekonane o prawidłowości swoich działań co do nakładania mandatów karnych;

pominięciu, że oskarżone K. P. oraz K. S. w zakresie czynności polegających na wystawianiu mandatów z art. 78 ust. 4 p.r.d. w zw. z art. 97 k.w. podlegały zwierzchnictwu Komendanta Straży Miejskiej w S. oraz nadzorowi Burmistrza S., które to organy nie kwestionowały prawidłowości działań obu oskarżonych;

- błędy w ustaleniach faktycznych, stanowiące konsekwencję obrazy przepisów postępowania, mające wpływ na treść wyroku, polegające na:

uznaniu, iż „stosując zasady logicznego rozumowania oczywistym jest, że jeżeli jakiś podmiot nie może być oskarżycielem publicznym w określonej kategorii spraw, to tym bardziej nie może karać za tego typu czyny”, co dało podstawę do przypisania oskarżonym odpowiedzialności karnej za czyny art. 231 § 1 k.k., w sytuacji, gdy postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29.06.2010r., sygn. akt I KZP 8/10, które dało Sądowi I instancji asumpt do powyższej konkluzji, dotyczy jedynie uprawnień oskarżycielskich straży gminnych, a możliwość nakładania mandatów karnych przez straże gminne (miejskie) wynika z przepisów powszechnie obowiązującego prawa;

ustaleniu, iż „co najmniej od dnia 05.07.2010r. oskarżeni zdaniem Sądu byli świadomi tego, że nie są uprawnieni do karania mandatami karnymi za wykroczenia z art. 78 ust. 4 p.r.d. w zw. z art. 97 k.w.”, to jest od dnia kiedy o wydaniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29.06.2010r., sygn. akt I KZP 8/10 poinformował Straż Miejską w S. świadek P. L., w sytuacji gdy informacja przekazana przez świadka P. L. dotyczyła wyłącznie braku uprawnień straży gminnej (miejskiej) do kierowania wniosków o ukaranie, a nadto gdy brak jest dowodów na to, w jakim konkretnie dniu oraz w jakim zakresie oskarżone nieobecne podczas wizyty świadka P. L. zaznajomiły się treścią powyższego orzeczenia;

uznaniu, że po wydaniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29.06.2010r., sygn. akt I KZP 8/10 oskarżone „nakładały mandaty karne w celu uniknięcia dodatkowych czynności służbowych związanych z przekazaniem sprawy do dalszego prowadzenia Policji”, w sytuacji gdy z wyjaśnień oskarżonej K. P. wynika, że jednostki Policji zwracały Straży Miejskiej w S. przekazywane do nich sprawy z pouczeniem, że straże gminne (miejskie) posiadają stosowne uprawnienia;

- obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 9 ustawy z dnia 29.10.2010r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010r., nr 225, poz. 1466), poprzez błędną jego wykładnię, a tym samym przyjęcie, że oskarżona K. P. nie miała uprawnień do wystawiania na podstawie art. 96 § 3 k.w. mandatów w 2011r. za wykroczenia popełnione w 2010r., z uwagi na to, że przywołany wyżej przepis art. 9 ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw, nakazywał prowadzenie postępowań o wykroczenia popełnione przed dniem 01.07.2011r. na podstawie przepisów obowiązujących w dniu popełnienia wykroczenia, w sytuacji gdy prawidłowa interpretacja tego przepisu wskazuje, że odnosi się on wyłącznie do wykroczeń w zakresie przekraczania dopuszczalnej prędkości (art. 92a k.w.) oraz niestosowania się do sygnałów świetlnych (art. 92 k.w.);

obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 231 § 1 k.k. poprzez jego błędne zastosowanie, a w konsekwencji przyjęcie, iż oskarżone K. P. oraz K. S. swoim zachowaniem wyczerpały znamiona tego występku, w sytuacji gdy obie oskarżone będąc strażnikami Straży Miejskiej w S., nakładając mandaty karne za wykroczenie z art. 97 k.w., nie obejmowały swoim zamiarem, zarówno przekroczenia uprawnień, jak i działania na szkodę interesu prywatnego;

obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 55 k.k. w zw. z art. 66 k.k. poprzez orzeczenie względem oskarżonych K. P. oraz K. S. środka probacyjnego w postaci warunkowego umorzenia postępowania karnego na okres dwóch lat próby, w sytuacji gdy Sąd I instancji orzekając tożsamy środek probacyjny wobec wszystkich oskarżonych, pominał zasady indywidualizacji kary, w szczególności stopień zawinienia oraz ilość zarzucanych oskarżonym czynów.

Skarżący stawiając powyższe zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonych K. P. oraz K. S..

Ewentualnie skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania karnego wobec oskarżonych K. P. oraz K. S. z uwagi na znikomy stopień społecznej szkodliwości zarzucanych im czynów.

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodził się również obrońca oskarżonych P. M., Z. W., P. B. (1) i K. K. zaskarżając go w części dotyczącej warunkowego umorzenia postępowania zarzucił:

- obrazę przepisów prawa materialnego, a zwłaszcza art. 231§ 1kk przez jego błędne zastosowanie.

Stawiając powyższy wyrok skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie P. M., Z. W., P. B. (1), K. K. od zarzucanych im przestępstw.

Na rozprawie odwoławczej prokurator podtrzymał żądanie apelacji oraz wniósł o nieuwzględnienie apelacji obrońców oskarżonych.

Obrońcy oskarżonych wnieśli jak w wywiedzionych apelacjach.

Oskarżona K. S. (aktualnie D.) wniosła o uniewinnienie.

Oskarżona K. P. wniosła o uniewinnienie.

Oskarżony K. K. wniósł o uniewinnienie.

Oskarżony Z. W. wniósł o uniewinnienie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja oskarżyciela publicznego zasługiwała na częściowe uwzględnienie, zaś apelacje obrońców oskarżonych okazały się o tyle skuteczne, iż doprowadziły do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Poddając kontroli odwoławczej zaskarżone orzeczenie stwierdzić należy, iż uzasadnienie zaskarżonego wyroku Sądu I instancji nie spełnia wymogów przewidzianych w art. 424kpk.

Zgodnie z brzmieniem art. 424 § 1 kpk uzasadnienie powinno zawierać:

1)wskazanie, jakie fakty sąd uznał za udowodnione lub nie udowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych,

2)wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku.

Uzasadnienie wyroku powinno wskazywać logiczny proces, który doprowadził sąd do wniosku o winie lub niewinności oskarżonego. Sąd powinien więc wskazać w uzasadnieniu, jakie fakty uznaje za ustalone, na czym opiera poszczególne ustalenia i dlaczego nie uznaje dowodów przeciwnych, a następnie, jakie wnioski wyprowadza z dokonanych ustaleń. Obowiązkiem Sądu jest przedstawienie całego toku rozumowania, które doprowadziło go do wyprowadzenia określonych wniosków, w tym wniosków o wiarygodności jednych dowodów i braku wiarygodności innych.

Przenosząc powyższe rozważania na kanwę niniejszej sprawy stwierdzić trzeba, iż pisemne motywy wyroku Sądu I instancji uniemożliwiają przeprowadzenie wszechstronnej kontroli odwoławczej zaskarżonego wyroku. Sąd I instancji dokonał zbiorczych ustaleń faktycznych w sprawie, gdzie przedmiotem zarzutu uczyniono ponad 500 przestępstw, czyniąc to w sposób zbyt powierzchowny, lapidarny, co powoduje, że nie można przyjąć, iż ustalenia faktyczne poczynione zostały w sposób pewny.

Również nie sposób przyjąć, iż Sąd orzekający dokonał oceny jakichkolwiek dowodów (wyjaśnień oskarżonych, zeznań świadków, zgromadzonych dokumentów). Ocena wyjaśnień oskarżonych sprowadza się do stwierdzenia, iż nie dał

im wiary co do tego, że po telefonie i wizycie P. L. w siedzibie Straży Miejskiej w S. w lipcu 2010r. byli przekonani o prawdziwości swoich działań co do nakładania mandatów karnych za wykroczenie z art. 78 ust. 4 prd w zw. z art. 97 kw. Sąd I instancji stwierdził nadto, iż w pozostałym zakresie daje wiarę wyjaśnieniom oskarżonych, bez wskazania co legło u podstaw takiej, a nie innej oceny tych dowodów.

Odnośnie oceny zeznań świadków Sąd orzekający poprzestał na nazbyt ogólnikowym stwierdzeniu, iż dał im wiarę, albowiem znajdują one potwierdzenie w stosownych dowodach z dokumentów.

Jedynie uzasadnienie spełniające przytoczone wymagania ustawowe umożliwia dokonanie wszechstronnej kontroli odwoławczej - zarówno w przedmiocie ustalonej podstawy faktycznej wyroku, jak i prawidłowości subsumcji ustalonego stanu faktycznego pod określony przepis ustawy karnej.

Uzasadnienie wyroku, zgodnie z art. 424 § 1 pkt 2 kpk powinno zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej zapadłego w sprawie rozstrzygnięcia oraz wskazywać dlaczego dany pogląd prawny uznany został za trafny i z jakich powodów. Nie wystarcza przy tym wymienić zastosowany przepis, lecz należy wyjaśnić przyjęty sposób jego wykładni i zastosowania.

W niniejszej sprawie Sąd I instancji wbrew dyspozycji art. 424§1 pkt 2 kpk nie wyjaśnił podstawy prawnej wyroku, nie dokonał analizy materiału dowodowego pod kątem spełnienia przesłanek do warunkowego umorzenia postępowania karnego wobec oskarżonych, praktycznie ograniczając się jedynie do przytoczenia ustawowych przesłanek z art. 66§ 1kk.

Pisemne motywy wyroku nie spełniają ustawowych wymogów z art. 424§ 1 kpk, a tym samym uniemożliwiają przeprowadzenie wszechstronnej kontroli instancyjnej zapadłego orzeczenia i w konsekwencji doprowadziły do uchylecia zaskarżonego wyroku.

Nadto Sąd I instancji dokonał zmiany numeracji zarzutów, błędnie wskazanych przez oskarżyciela publicznego w akcie oskarżenia, dokonując stosownej zmiany numeracji w części wstępnej wyroku, co było niedopuszczalne. Zgodnie z brzmieniem art. 413 § 1 pkt 4 kpk każdy wyrok powinien zawierać „przytoczenie opisu i kwalifikacji prawnej czynu, którego popełnienie oskarżyciel zarzucił oskarżonemu”, co oznacza obowiązek przytoczenia treści zarzutów w postaci zgodnej z brzmieniem aktu oskarżenia. Sąd orzekający może ingerować w zarzuty, korygując je, jednakże może to uczynić w części dyspozytywnej wyroku, zaś część wstępna jest odzwierciedleniem aktu oskarżenia, w tym przypadku aktu oskarżenia wniesionego przez Prokuratora Rejonowego w Świebodzinie.

Odnosząc się w tym miejscu do oceny prawnej zachowań oskarżonych: P. M., K. P., K. S., Z. W., P. B. (1) i K. K. podkreślić trzeba, iż od chwili powiadomienia, przez sędziego Piotra Lubryczyńskiego, Straży Miejskiej w S. o treści postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29.06.2010r., sygn. akt I KZP 8/10, czyli od dnia 5 lipca 2010r., jak słusznie wskazał to Sąd I instancji, nie może być wątpliwości co do umyślności działań oskarżonych.

Z treści powyższego orzeczenia wynikało, iż straż gminna (miejska) nie jest uprawniona i nie może prowadzić kontroli ruchu drogowego w stosunku do innego podmiotu niż kierujący pojazdem lub uczestnik ruchu, a zatem nie ma uprawnień oskarżyciela publicznego do wniesienia wniosku o ukaranie przeciwko właścicielowi lub posiadaczowi pojazdu o wykroczenie, polegające na niewskazaniu osoby, której powierzył pojazd do kierowania lub używania (art. 78 ust. 4 prd). Powyższe wynikało z analizy art. 17 § 3 kpw oraz art. 129b prd.

Do dnia 31.12.2010r., zgodnie z brzmieniem art. 17§ 3 kpw organom administracji rządowej i samorządowej, organom kontroli państwowej i kontroli samorządu terytorialnego oraz strażom gminnym (miejskim) uprawnienia oskarżyciela publicznego przysługiwały tylko wówczas, gdy w zakresie swego działania ujawniły wykroczenia i wystąpiły z wnioskiem o ukaranie.

Od dnia 31.12.2010r. organom administracji rządowej i samorządowej, organom kontroli państwowej i kontroli samorządu terytorialnego oraz strażom gminnym (miejskim) uprawnienia oskarżyciela publicznego przysługują

tylko wówczas, gdy w zakresie swego działania w tym w trakcie prowadzonych czynności wyjaśniających ujawniły wykroczenia i wystąpiły z wnioskiem o ukaranie.

Na marginesie zaznaczyć jedynie należy, iż straż miejska nadal nie posiada uprawnień do kierowania wniosku o ukaranie przeciwko osobom, wobec których ma prawo żądać zrealizowania obowiązku wskazania osoby, która używała lub kierowała pojazdem w określonym czasie- gdyż nie jest ona kierującą pojazdem, ani uczestnikiem ruchu / vide: wyrok SN z dnia 12 grudnia 2013 roku w sprawie III KK 432/13/.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych do zadań straży należy w szczególności czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego - w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym. Zatem ustawowe uprawnienia straży miejskiej, w odniesieniu do zadań z zakresu kontroli ruchu drogowego dotyczą jedynie osób kierujących pojazdem lub uczestników ruchu. Powyższe ograniczenie wynika bezpośrednio z treści art. 129b ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. Prawo o ruchu drogowym.

Dopiero od dnia 31 grudnia 2010r. – Straż gminna (miejska) nabyła uprawnienia do żądania od właściciela pojazdu wskazania komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie – art. 129b ust. 3 pkt 7 Prawo o ruchu drogowym. Uprawnienie to jest związane z uprawnieniem do wykonywania kontroli ruchu drogowego co wynika z ust. 3 w zw. z ust. 2 i 1 tego przepisu. Strażnicy gminni (miejscy) w myśl art. 129b ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20.06.1997r. Prawo o ruchu drogowym są uprawnieni do wykonywania kontroli ruchu drogowego jedynie wobec kierującego pojazdem i uczestnika ruchu naruszających określone przepisy ruchu drogowego.

Przenosząc powyższe na kanwę niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż z chwilą zawiadomienia przez sędziego Piotra Lubryczyński o braku uprawnień Straży Miejskiej do kierowania wniosków o ukaranie przeciwko właścicielowi lub posiadaczowi pojazdu o wykroczenie, polegające na niewskazaniu osoby, której powierzył pojazd do kierowania lub używania należy przyjąć umyślność działania oskarżonych strażników miejskich, którzy nakładali mandaty karne za wykroczenia z art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o Ruchu Drogowym.

Nadto wskazać trzeba, iż zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 2003r. w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywn w drodze mandatu karnego nie posiadali oni takich uprawnień w odniesieniu do wykroczenia określonego w art. 97 kw.

Dopiero od dnia 1 marca 2011r. strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywn w drodze mandatu karnego za wykroczenie określone w art. 96§ 3kw (czyli wobec osoby zobowiązanej do wskazania na żądanie uprawnionego organu, komu powierzyła pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie).

Artykuł 97§1 kpw wskazuje zaś termin, w jakim funkcjonariusz uprawniony do nakładania grzywny w drodze mandatu karnego winien to uczynić.

Mandaty karne nałożone przez oskarżonych (strażników miejskich) na właścicieli pojazdów, którzy odmawiali wskazania osoby kierującej (której wykroczenie polegające na przekroczeniu dozwolonej prędkości było rejestrowane przez Straż Miejska w S. za pomocą fotorejestratora) dotyczyły wykroczeń popełnionych w 2010r., a nakładane były w 2010r. oraz w 2011 roku.

Poza wszelkimi rozważaniami Sądu I instancji pozostawał kwestia uprawnień oskarżonych do nakładania mandatów karnych za dane wykroczenia, jak też czy zachowali oni ustawowy termin do nałożenia grzywny w drodze mandatu karnego.

Nadto, w ocenie Sądu odwoławczego, oskarżyciel publiczny dokonał błędnej oceny prawnej zachowań oskarżonych zarzucając im popełnienie szeregu przestępstw z art. 231§1kk. Zdaniem Sądu odwoławczego oskarżeni, mając świadomość swego działania (nieposiadania uprawnień w zakresie nakładania mandatu karnego w za wykroczenie z art. 78 ust. 4 prd w zw. z art. 97 kw nakładali je na osoby, które nie wskazały osoby kierującej pojazdem w danym miejscu i czasie, która popełniła wykroczenie polegające na przekroczeniu dozwolonej prędkości, zarejestrowane za

pomocą fotorejstratorów) , a tym samym działały w celu osiągnięcia korzyści majątkowej dla jednostki samorządu terytorialnego - gminy.

Sąd orzekający przy ponownym rozpoznaniu sprawy rozważy czy w niniejszej sprawie winien znaleźć zastosowanie art. 231§ 2kk przewidujący wobec funkcjonariusza publicznego, który przekraczając swoje uprawnienia lub nie dopełniając obowiązków, działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej karę pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Zważyć należy, iż w przypadku przyjęcia kwalifikacji prawnej z art. 231§2 kk ustawowe zagrożenie karą (od roku do 10 lat pozbawienia wolności)stoi na przeszkodzie warunkowemu umorzeniu postępowania karnego wobec oskarżonych.

Wszak zgodnie z brzmieniem art. 66§1 kk Sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy nie karanego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa. Warunkowego umorzenia nie stosuje się do sprawcy przestępstwa zagrożonego karą przekraczającą 3 lata pozbawienia wolności.

Legalna definicja stopnia społecznej szkodliwości czynu zawarta w przepisie art. 115§2 kk stanowi, iż przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu Sąd bierze pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia. Ocenę społecznej szkodliwości czynu trzeba odnieść do zachowania danego oskarżonego in concreto.

W ocenie Sądu odwoławczego decyzja Sądu I instancji o warunkowym umorzeniu postępowania karnego wobec wszystkich oskarżonych w zakresie wskazanym w zaskarżonym wyroku i tak ostać by się nie mogła chociażby z tego powodu, iż stopień społecznej szkodliwości przypisanych im czynów, jak też stopień zawinienia należy ocenić jako znaczny. Zachowanie oskarżonych nie było incydentalne, jednostkowe. Oskarżeni - funkcjonariusze publiczni, stojący na straży przestrzegania prawa, notoryjnie przekraczali swe uprawnienia nakładając mandaty karne, w sytuacjach opisanych powyżej, mimo braku ku temu uprawnień i trwało to przez długi okres czasu. Oskarżeni działali umyślnie, co najmniej godząc się, że ich zachowanie może być sprzeczne z przepisami obowiązującego prawa. Decyzję Sądu orzekającego o warunkowym umorzeniu postępowania karnego wobec oskarżonych: P. M., K. P., K. S., Z. W., P. B. (1) i K. K., w zakresie wskazanym w zaskarżonym orzeczeniu ocenić należy jako nietrafną, niesprawiedliwą, a jedynie słuszną decyzją jest uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Bacząc, iż wyrok został zaskarżony nie tylko przez obrońców oskarżonych lecz również przez oskarżyciela publicznego i to na niekorzyść wszystkich oskarżonych oraz z uwagi na fakt, iż takie rozstrzygnięcie Sądu I instancji, byłoby rażąco niesprawiedliwe należało zaskarżony wyrok uchylić niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów na podstawie art. 440 kpk.

Sąd odwoławczy w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 20 stycznia 2011 r.,V KK 366/10, ” - LEX nr 736405, że: „Z brzmienia przepisu art. 440 k.p.k. wynika że przewidziany w nim zakres rozpoznania sprawy niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów, może prowadzić, poprzez uchylenie zaskarżonego orzeczenia, także do rozstrzygnięcia w dalszym postępowaniu niekorzystnego w porównaniu z treścią orzeczenia zaskarżonego. Nie stoi temu na przeszkodzie art. 443 k.p.k., który dopuszcza wydanie orzeczenia surowszego niż uchylone, gdy było ono zaskarżone na niekorzyść.”.

Uchylenie wyroku na podstawie art. 440 kpk poza zakresem zaskarżenia apelacją wniesioną na niekorzyść oskarżonego lub poza zakresem zarzutów wskazanych w takiej apelacji, otwiera w postępowaniu ponownym możliwość poczynienia niekorzystnych dla oskarżonego ustaleń faktycznych i wydania surowszego orzeczenia, w

granicy w jakiej nastąpiło przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania -/vide: postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 grudnia 2008r., II AKz 590/08/.

Z brzmienia przepisu art. 440 kpk wynika zatem, że przewidziany w nim zakres rozpoznania sprawy, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów, może prowadzić, poprzez uchylene zaskarżonego orzeczenia, także do rozstrzygnięcia w dalszym postępowaniu niekorzystnego w porównaniu z treścią orzeczenia zaskarżonego.

Mając powyższe na uwadze Sąd odwoławczy uchylił zaskarżony wyrok przekazując sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Świebodzinie.

Z uwagi na treść zapadłego orzeczenia ustosunkowywanie się do pozostałych zarzutów wywiedzionych apelacji uznać należy za przedwczesne.

Nie przesądzając jednak o wyniku sprawy Sąd I instancji przy ponownym jej rozpoznaniu, dokonując oceny prawnej zachowań oskarżonych, uwzględni okoliczności podniesione w niniejszym uzasadnieniu, po czym wyda stosowny wyrok, który uzasadni zgodnie z wymogami art. 424 kpk.